T.C.
UYUŞMAZLIK **MAHKEMESİ**

ESAS NO : 2024/312
KARAR NO : 2025/54
KARAR TR : 07/01/2025

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"konu ve dava sebebinin aynı olması" ve "kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması"* koşullarını taşımayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının Giderilmesi İsteminde Bulunan İdari Yargıda Davacı (Adli Yargıda Sanık) **:** N. Y.
Vekili **:** Av. H. B. Y.
Karşı Taraf (İdari Yargıda) **:** Kastamonu Valiliği (Kastamonu İl Milli Eğitim Müdürlüğü)
Vekili **:** Av. Ü. D.

I. İDARİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

1.Davacı vekili; Kastamonu ili, Devrekani ilçesi, Şenlik Mustafa Kaya Yatılı Bölge Ortaokulunda müdür olarak görev yapan müvekkili hakkında, *"okulda yatılı olarak kalan 7. sınıfa giden bir öğrencinin aynı odada kalan 5. sınıf öğrencisi diğer üç çocuğa cinsel tacizde bulunduğu"* yönünde öğrenci velilerinden gelen 17/02/2022 tarihli dilekçe üzerine 18/02/2022 tarih ve 43913953 sayılı Valilik Oluru ile soruşturma başlatıldığını, soruşturma sürecinde davacıya yönelik *"öğrenci velilerine söz konusu taciz olayı ile ilgili araştırıp bilgi vereceğini beyan etmesine rağmen bunu yapmadığı"* ve *"İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü ve okul aile birliği ile iş birliği içerisinde çalışmadığı, iletişime kapalı olduğu, başına buyruk hareketler sergilediği, velilere kaba davrandığı, itibar ve güven duygusunu yitirdiği"* şeklindeki tespitler üzerine 07/03/2022 tarih ve 45175989 sayılı Valilik oluru ile yeni bir soruşturma daha açılarak önceki ile birleştirildiğini, soruşturma sonucunda düzenlenen 11/03/2022 tarih ve 667.01-15 sayılı soruşturma raporunda; müvekkiline yönelik olarak, "*okulda bazı öğrencilerin cinsel tacize uğradıkları iddiası ve aynı olay kapsamında öğrenci velilerine araştırıp bilgi vereceğini söylemesine karşın araştırma yapılmayarak bilgi verilmemesi ve öğrencilerin sorunlarına yönelik gerekli önlemlerin alınmaması"* şeklindeki eylemlerin sübuta erdiği kanaati ile disiplin yönünden; 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/B-(a) maddesi uyarınca kınama cezası ile tecziyesinin, idari yönden ise; okul öncesi ve ilköğretim kurumları yönetmeliğinin 57, 58, 59, 60 ve 61. maddeleri yanında 51/1. maddesinde *"İlköğretim kurumlarında öğrencilerin ödüllendirilmesi, davranışlarının izlenmesi, değerlendirilmesi ve geliştirilmesine yönelik faaliyetler; öğrenci, veli, öğretmen ve yönetici iş birliğinde yürütülür."* şeklinde belirtilen görevlerin 12/10/2018 tarihinden sonra yaklaşık iki buçuk yıldır yapılmamış olmasının ve 09/09/2019 tarihli okul pansiyonunda belleticilik - nöbetçilik görevleri ile ilgili yazıdan sonra bir daha öğretmenlere bu konuda yazı tebliğ edilmemesinin tam olarak sorumlusu olduğundan, 5442 sayılı Kanun'un 8/c maddesi

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5aziEnn - mxCtFw4 - R2R1skr - OKOeek= ile erişebilirsin

kapsamında idari görevinin üzerinden alınması ve öğretmen olarak il içinde ve Devrekani ilçesi dışında durumuna uygun bir kuruma atamasının yapılmasının teklif edildiğini diğer taraftan, müvekkilinin *"okul aile birliği ile işbirliği içerisinde çalışmadığı, iletişime kapalı olduğu ve işbirlikçi yaklaşımdan uzak tutum sergilediği"* şeklindeki eylemlerinin sübuta erdiği kanaati ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C- (1) maddesi uyarınca aylıktan kesme cezası ile tecziyesinin, idari yönden ise; kurumun ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda diğer çalışanlarla birlikte müdür tarafından yönetilir olması, müdürün her türlü eğitim ve öğretim yönetim, personel, güvenlik, koruma, nöbet, halkla ilişkiler ve benzeri görevler ile il/ilçe milli eğitim müdürlüklerince verilen görevleri aksatmadan yerine getirmesi görevlerinde, tanık beyanları ile aksamalar olduğunun sübut bulduğu kanaatine ulaşıldığından ve daha önce hakkında yapılan soruşturmalarda da aynı fiilerin sübut bulduğu görüldüğünden, 5442 sayılı Kanun'un 8/c maddesi kapsamında idari görevinin üzerinden alınması ve öğretmen olarak il içinde ve Devrekani ilçesi dışında durumuna uygun bir kuruma atamasının yapılmasının teklif edildiğini, getirilen idari teklifler doğrultusunda 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 8/c maddesi uyarınca, müvekkilinin müdürlük görevi üzerinden alınarak alanında ihtiyaç bulunan Kastamonu ili, Bozkurt ilçesi, Bozkurt Anadolu İmam Hatip Lisesine Türkçe öğretmeni olarak atanmasına ilişkin 20/05/2022 tarih ve 49936496 sayılı işlemin tesis edildiğini ileri sürerek, işlemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. Yargılama Aşamaları

2. **Kastamonu İdare Mahkemesi 18/05/2023 tarih ve E.2022/1144, K.2023/718 sayılı kararı** ile, davanın reddine karar vermiş, karara karşı istinaf yoluna başvurulmuş ve Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesinin 04/10/2023 tarih ve E.2023/2615, K.2023/2810 sayılı kararı ile istinaf talebinin kesin olarak reddine karar verilmiş ve karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...UYAP kayıtlarının incelenmesinden; davacı tarafından, "okulda bazı öğrencilerin cinsel tacize uğradıkları iddiası ve aynı olay kapsamında öğrenci velilerine araştırıp bilgi vereceğini söylemesine karşın araştırma yapılmayarak bilgi verilmemesi ve öğrencilerin sorunlarına yönelik gerekli önlemlerin alınmaması" eylemleri nedeniyle, hakkında yürütülen disiplin soruşturması neticesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/B-(a) maddesi uyarınca önce kınama cezası verilmesine, ancak daha sonra aynı madde kapsamında tekerrür hükmü uygulanarak bir üst ceza olan 1/30 oranında aylıktan kesme cezası ile tecziyesine ilişkin Devrekani İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün 15/06/2022 tarih ve 51894974 sayılı işlemi ile bu işleme yapılan itirazın reddine dair Kastamonu Valiliği İl Milli Eğitim Disiplin Kurulunun 01/08/2022 tarih ve 2022/20 sayılı kararının iptali istemiyle Mahkememizin E:2022/1490 sayılı dosyasına kayden açılan davada, Mahkememizin 17/01/2023 tarih ve K:2023/86 sayılı kararıyla; "...Uyuşmazlık konusu olayda; yukarıda detaylıca özetlendiği üzere öğrenci velilerinin taciz iddiaları üzerine davacının ve okul idaresinin yaptığı tek eylemin okulun fen bilgisi öğretmeni, müdür yardımcısı, müdür başyardımcısı ve davacı müdürden müteşekkil bir heyetin öğrencileri ayrı ayrı dinlemesi sonrasında tuttukları 05/01/2022 tarihli tutanak olduğu, bu tutanakta da herhangi bir tacizin olmadığı, öğrencilerin yanlış anlamadan kaynaklı olarak başkaca eylemleri taciz olarak nitelendirildiği şeklinde değerlendirmelerde bulunulduğu ve bundan sonrası için bu tarz iddialara ciddiyetle yaklaşılması gerektiği yönünde ifadelere yer verildiği, ancak cinsel taciz gibi ağır bir iddianın birden fazla öğrencinin ifadelerinde yer bulduğu gözetilerek daha ciddiyetle ele alınması gerekirken bunun yapılmadığı, okul disiplin süreçlerinin işletilmediği, her ne kadar okulda rehber öğretmen bulunmasa da ilçe veya il milli eğitim müdürlüklerine müracaat edilerek bu olay kapsamında ilgili öğrencilerin rehber*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5aziEnn - mxCtFw4 - R2R1skr - OKOeek= ile erişebilirsin

öğretmenler eşliğinde ifadelerinin alınmasının sağlanmadığı, emniyet birimleri ile herhangi bir irtibata geçilmediği, ayrıca mağdur oldukları iddia edilen öğrencilerin velilerine şikayetlerinin üzerinden aradan bir aydan fazla bir zaman geçmesine rağmen herhangi bir geri dönüş sağlanmadığı, burada zikredilen tüm bu olumsuz eylemlerden okul müdürü olan davacının birinci dereceden sorumlu olduğu, davacıya isnat olunan, "okulda bazı öğrencilerin cinsel tacize uğradıkları iddiası ve aynı olay kapsamında öğrenci velilerine araştırıp bilgi vereceğini söylemesine karşın araştırma yapılmayarak bilgi verilmemesi ve öğrencilerin sorunlarına yönelik gerekli önlemlerin alınmaması" eylemlerinin sübuta erdiği, usulüne uygun yürütülen soruşturma sürecinin sonunda ceza verildiği hususları dikkate alındığında; davacıya 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125/B-(a) maddesi uyarınca önce kınama cezası verilmesine, ancak daha sonra aynı madde kapsamında tekerrür hükmü uygulanarak bir üst ceza olan 1/30 oranında aylıktan kesme cezası ile tecziyesine ilişkin Devrekani İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün işlemi ile bu işleme karşı yapılan itirazın reddine dair Kastamonu Valiliği İl Milli Eğitim Disiplin Kurulu kararında hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Diğer taraftan, her ne kadar davacı tarafından savunmasının "kınama" cezasına göre alınmasına karşın kendisine aylıktan kesme cezası verildiği ileri sürülmüşse de; burada asıl olan cezanın 125. maddesinin 1. fıkrasının (B-a) bendinde yer alan "Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak," fiilinde kaynaklı olarak verilen "kınama" cezası olduğu, dosya kapsamından davacının daha önceden farklı eylemleri nedeniyle aldığı özlük dosyasından henüz silinmemiş farklı "kınama" cezalarının olduğunun görüldüğü, bu nedenle 125. maddenin 3. fıkrası gereği bir üst ceza verildiği, tekerrür hükmünün doğru uygulandığı, her ne kadar nihai işlemde davalı idarece hata yapılarak 125/C-ı maddesi belirtilmişse de bu hatanın işlemi sakatlayacak bir yönünün bulunmadığı, nihayetinde aylıktan kesme cezası tekerrür hükmü nedeniyle verildiğinden ayrıca yeni bir savunma alınmasına gerek olmadığı hususları dikkate alındığında davacının bu iddiasına itibar edilmemiştir..." gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği, öte yandan, davacı tarafından, "okul aile birliği ile işbirliği içerisinde çalışmaması, iletişime kapalı olması, velilere kaba davranması ve işbirlikçi yaklaşımdan uzak tutum sergilemesi" eylemleri nedeniyle, hakkında yürütülen disiplin soruşturması neticesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-(ı) maddesi uyarınca 1/30 oranında aylıktan kesme cezası ile tecziyesine ilişkin Devrekani İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün 15/06/2022 tarih ve 51894974 sayılı işlemi ile bu işleme yapılan itirazın reddine dair Kastamonu Valiliği Milli Eğitim Disiplin Kurulunun 01/08/2022 tarih ve 2022/20 sayılı kararının iptali istemiyle Mahkememizin E:2022/1489 sayılı dosyasına kayden açılan davada, Mahkememizin 17/01/2023 tarih ve K:2023/92 sayılı kararıyla; "...Uyuşmazlık konusu olayda; iş bu dosya özelinde davacıya isnat olunan eylemin "okul aile birliği ile işbirliği içerisinde çalışmaması, velilere kaba davranması, iletişime kapalı olması ve işbirlikçi yaklaşımdan uzak tutum sergilemesi" olduğu, ancak dosya eki bilgi-belgeler ile soruşturma raporunun birlikte değerlendirilmesinden; her ne kadar birkaç öğrenci velisinin ifadesinde kısmen yer verilse de, davacının işbirliğinden uzak olduğu, velilere kaba davrandığı veya iletişime kapalı olduğunu ortaya koyacak bilgi-belgelerin dosyada bulunmadığı, cezaya neden olan eylemlerin sübuta erdiğinin somut olarak ortaya konulmadığı, yalnızca hakkındaki birkaç öğrenci velisinin olumsuz beyanlarından hareketle davacının Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunduğundan söz edilemeyeceği hususları dikkate alındığında; davacıya 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125/C-(ı) maddesi uyarınca 1/30 oranında aylıktan kesme cezası ile tecziyesine ilişkin Devrekani İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünün işlemi ile bu işleme karşı yapılan itirazın reddine dair Kastamonu Valiliği İl Milli Eğitim Disiplin Kurulu kararında hukuka uyarlık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır..." gerekçesine yer verilerek dava konusu işlemlerin iptaline karar verildiği görülmektedir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5aziEnn - mxCtFw4 - R2R1skr - OKOeek= ile erişebilirsin

Bu durumda, Mahkememizin E:2022/1489 ve E:2022/1490 sayılı dosyaları, dava konusu işlemin dayanağı olan soruşturma raporu, alınan ifadeler ile diğer bilgi ve belgelerin birlikte değerlendirilmesi sonucunda, okulda öğrenciler arasında yaşanan olayın niteliği, olaydan sonra yönetici olarak davacı tarafından icra edilen/edilmeyen görevler, Devrekani ilçesinin nüfusu ve büyüklüğü ile kurumun hizmet alanı göz önünde bulundurulduğunda, davacının yöneticilik görevinin gereklerine aykırı hareket ettiği ve bulunduğu yerde etkili, verimli ve huzurlu görev yapma ortamını kaybettiği anlaşıldığından, hizmet gerekleri ve kamu yararı gözetilerek takdir yetkisi kapsamında münhal kadro durumuna göre il içinde atamasının yapılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine,..."

II. ADLİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

3. Devrekani Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 07/11/2023 tarih ve 2023/193 esas sayılı iddianamesi ile sanığın Kamu Görevilisinin Suçu Bildirmemesi suçunu işlediği iddiası ile Türk Ceza Kanunu 279/1, Türk Ceza Kanunu 53/1 maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle Asliye Ceza Mahkemesinde davacı aleyhine kamu davası açılmıştır.

B. Yargılama Aşamaları

4. **Devrekani Asliye Ceza Mahkemesi 05/02/2024 tarih ve E.2023/254, K.2024/22 sayılı kararı** ile, sanığın üzerine atılı suçun yasal unsurları oluşmadığından beraatine karar vermiş, karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...Toplanan deliller ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde;

İddianameye konu, bildirilmeyen suçun şikayete tabi olmayan sarkıntılık yapmak suretiyle cinsel istismar kapsamında kaldığı tüm dosya kapsamından anlaşılmış olup bu suçun da takibi TCK 103/1-son cümlesinde de belirtildiği üzere şikayete tabidir. TCK 279. madde ise kamu adına soruşturma ve kovuşturulmayı gerektiren bir suçun işlendiğini öğrenen kamu görevlisinden bahsedilmektedir. Yani re'sen soruşturulan ve kovuşturulan suçlarla ilgili olarak, kamu görevlisinin suçu bildirmemesinden kaynaklanmaktadır. Hukuki nitelendirme hakime ait olduğundan sanığın eylemlerinin TCK 278/2, 278/3 kapsamında kalma ihtimaline binaen sanığa ek savunma hakkı da tanınmış fakat bu durumda dahi; 5237 sayılı Kanun'un 278 inci maddesinde yer alan suçun oluşabilmesi için işlenmekte olan bir suçun olmasının gerektiği, dava konusu olayda ise SSÇ'nin işlediği iddia edilen suçtan KYOK kararı verildiği anlaşılmış olup ortada bir suç olmadığına göre bunu bildirmemenin de suç olmayacağı sanığa ceza vermenin hukuk adaletine uygun olmayacağı vicdani kanaatine varılmakla; Yargıtay 8. Ceza Dairesinin 08/01/2024 tarihli 2023/2948 E. ve 2024/22 K. sayılı ilamı da dikkate alınarak sanık hakkında TCK 279. maddesi gereğince cezalandırılması istemi ile kamu davası açılmış ise de; sanığın üzerine yüklenen suçun unsurlarının oluşmadığı anlaşıldığından beraatine karar verilerek aşağıdaki şekilde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM Gerekçesi Yukarıda Açıklanan Nedenlerle :

1-Her ne kadar sanık N. Y. hakkında TCK 279. maddesi gereğince cezalandırılması istemi ile kamu davası açılmış ise de; sanığın üzerine yüklenen suçun unsurlarının oluşmadığı anlaşıldığından, 5271 sayılı CMK.nun 223/2-a maddesi gereğince sanığın

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5aziEnn - mxCtFw4 - R2R1skr - OKOeek= ile erişebilirsin

BERAATİNE,..."

III. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK

5. İdari yargı yerinde davacı N. Y.'ın vekili, Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmek üzere Kastamonu İdare Mahkemesine verdiği 11/06/2024 tarihli dilekçesinde, *"Kastamonu İdare Mahkemesinin 18/05/2023 tarih ve E.2022/1144, K.2023/718 sayılı davanın reddine dair kararı ile kararın dayanağını oluşturan maddi olguların Devrekani Asliye Ceza Mahkemesinin 05/02/2024 tarih ve E. 2023/254, K.2024/22 karar sayılı beraat kararıyla yok hükmünde sayıldığını"* belirterek, Kastamonu İdare Mahkemesinin 18/05/2023 tarih ve E.2022/1144, K.2023/718 sayılı kararıyla, Devrekani Asliye Ceza Mahkemesinin 05/02/2024 tarih ve E. 2023/254, K.2024/22 karar sayılı arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunu ileri sürerek, Kastamonu İdare Mahkemesinin 18/05/2023 tarih ve E.2022/1144, K.2023/718 sayılı sayılı kararının kaldırılarak, esas hakkında yeniden hüküm tesisi ile dava konusu işlemin iptaline karar verilmesini talep etmiştir.

IV. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca 2247 sayılı Kanun'un 24. ve 16. maddelerine göre ilgili Başsavcıların yazılı düşünceleri istenilmiştir.

A. Danıştay Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

7. Danıştay Başsavcısı; usûlî taleplerin farklı olması nedeniyle konusu aynı olmayan kararlar arasında 2247 sayılı Kanun'da belirtilen anlamda hüküm uyuşmazlığı bulunmadığından başvurunun reddine karar verilmesi gerektiği yönünde yazılı düşünce bildirmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinden, ortada adlî ve idarî yargı yerlerince verilmiş ve kesinleşmiş kararların bulunduğu, taraflardan en az birinin aynı olduğu, her iki davanın esasının hükme bağlandığı ve kararların kesinleştiği anlaşılmaktadır.*
>
> *2247 sayılı Kanun uyarınca hüküm uyuşmazlığının var olduğunun kabul edilebilmesi için gereken şartlardan biri de hükümlerin aynı konuya ilişkin olmasıdır.*
>
> *Aralarında uyuşmazlık (çelişki) bulunan hükümlerin (hukuk mahkemesi ve idare mahkemesi kararlarının) aynı dava hakkında verilmiş olması gerekir. Aynı davadan maksat, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflardan en az biri aynı olan davalardır. (KURU Baki, Hukuk Muhakemeleri Usulü,2001, Cilt I, s. 770)*
>
> *Dava konusu (müddeabih) en kısa tanımıyla dava ile elde edilmek istenen sonuçtur. Davanın konusu kavramının kanunî olarak hiç bir yerde açık seçik bir tanımı yapılmamıştır. Doktrinde dava konusunun niteliği tartışmalıdır ve bu sebeple dava konusu kavramını açıklayabilmek amacıyla birçok teori ileri sürülmüştür. Türk hukuk doktrininde genel olarak dava konusunun "dava konusu yapılmış olan hak, yani dava ile elde edilmek istenen sonuç (netice)" olduğu konusunda görüş birliği olduğu söylenebilir. Yargıtay kararlarında dava konusu "dava ile elde edilmek istenen sonuç" şeklinde betimlenmesi ile yetinilmiştir. Dava konusu talep sonucundan oluşurken dava sebebi ise maddî vakıadan oluşur. Hukukî sebep ise bu kavramlar altında değerlendirilemez. Davacının talep sonucu ile mahkemeden istediği dava konusu iken bunu maddî vakıaya dayandırması ise dava sebebidir. Dava konusunu belirleyen tek ve asıl unsurun talep sonucu (usulî talep) olduğunu belirtebiliriz. Diğer bir deyişle talep sonucu (usulî talep) sağlanması mahkemeden istenilen hukukî korunma, dava konusunun bizatihi kendisidir. Usulî talebi genel hatlarıyla bir hukukî*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5aziEnn - mxCtFw4 - R2R1skr - OKOeek= ile erişebilirsin

sonucun kesin bir şekilde belirlenmesini konu alan ve mahkemeye yöneltilmiş bulunan istek şeklinde tanımlayabiliriz. (Dr. Levent BÖRÜ, Dava Konusu Kavramı ve Teorileri 2012, BATİDER, Cilt XXVIII, Sayı 21, Sayfa 258-287)

Mahkemelerce verilen hükümlerin aynı konuya ilişkin olup olmadığının incelenmesi:

İdarî yargı merciinde görülen davanın konusu; Mustafa Kaya Yatılı Bölge Ortaokulunda müdür olarak görev yapan Nâzım Yılmaz'ın Bozkurt Anadolu İmam Hatip Lisesine Türkçe öğretmeni olarak atanmasına ilişkin 20/05/2022 tarihli ve 49936496 sayılı işlemin iptaline karar verilmesi istemine ilişkindir.

Adlî yargı merciinde görülen kamu davasının konusu ise; adı geçenin, "kamu görevlisinin suçu bildirmemesi" suçundan dolayı Türk Ceza Kanununun 279. maddesi gereğince cezalandırılmasına yöneliktir.

Adlî ve idarî yargıda açılan bu davalar ile elde edilmek istenen sonucun aynı olmaması bakımından konuları farklı olan kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğundan söz edilmesi mümkün değildir.

SONUÇ : Kastamonu İdare Mahkemesinin 18/05/2023 târihli ve E:2022/1144, K:2023/718 sayılı kararı ile Devrekani Asliye Ceza Mahkemesinin 05/02/2024 târihli ve E:2023/254, K:2024/22 sayılı kararı arasında hüküm uyuşmazlığı bulunmadığından, başvurunun reddine karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir."

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

8. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı; adli ve idari yargı mercileri tarafından esasa ilişkin olarak verilen ve kesinleşen mahkeme kararlarının dava konusunun aynı olmadığı ve mahkeme kararları arasında çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması koşulunun da bulunmadığı gerekçesiyle, başvurunun reddi yönünde yazılı düşünce bildirmiştir. Yazılı düşüncenin ilgili kısmı şöyledir:

"...İdari ve adli yargı kararları arasında oluştuğu ileri sürülen hüküm uyuşmazlığının çözümü için; öncelikle hüküm uyuşmazlığının oluşup oluşmadığının belirlenmesi gerekmektedir.

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 24. maddesinin birinci fıkrasında, "7 nci maddede gösterilen yargı mercileri tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

a- Uyuşmazlık konusu hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi, b- Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması, c- Her iki kararın da kesinleşmiş olması, d-Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e- Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması,

Koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen kararların incelenmesinde; ortada, taraflardan en az birinin aynı olduğu, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve kanun yollarına başvurularak şeklen kesinleşmiş kararların bulunduğu, tüm kararlarda davanın esasının hükme bağlandığı ve kanun yollarının tüketildiği anlaşılmıştır.

Ancak, anılan mahkemelerce verilen hükümlerin konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığı ve kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunup bulunmadığı konusunun ayrıca incelenmesinde fayda bulunmaktadır.

Kastamonu İdare Mahkemesindeki dava; davacının başka bir okula öğretmen olarak görevlendirilmesine ilişkin işlemin iptaline karar verilmesi istemiyle açılmış ve Mahkemece davanın reddine karar verilmiştir.

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5aziEnn - mxCtFw4 - R2R1skr - OKOeek= ile erişebilirsin

Devrekani Asliye Ceza Mahkemesindeki dava ise; davacı hakkında kamu görevlisinin suçu bildirmemesi suçundan cezalandırılmasına karar verilmesi istemiyle açılmış ve Mahkemece atılı suçun unsurlarının oluşmaması gerekçesiyle beraat kararı verilmiştir.

Bu duruma göre, idare mahkemesindeki davanın konusunun atanma işleminin iptaline; asliye ceza mahkemesindeki davanın konusunun kamu görevlisinin suçu bildirmemesi suçundan cezalandırılması talebine ilişkin olduğu, bu itibarla mahkeme kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, dava konusunun aynı olması ve kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşulunun gerçekleşmediği anlaşılmıştır.

SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle, adli ve idari yargı mecileri tarafından esasa ilişkin olarak verilen ve kesinleşen mahkeme kararlarının dava konusunun aynı olmaması ve kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşulunun gerçekleşmemiş olması sebebiyle, 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde belirtilen koşulların birlikte gerçekleşmediği düşüncesiyle söz konusu başvurunun reddi gerekmektedir.

V. İLGİLİ HUKUK

9. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un *"Mahkemenin görevi"* başlığını taşıyan 1. maddesinin ilk fıkrası şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."

10. 2247 sayılı Kanun'un *"Yargı merciince yapılacak işlemler"* başlıklı 15. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 23/7/2008 – 5791/6 md.)

Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyaları, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinleşmesinden sonra (...) taraflardan birinin istemi üzerine, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli yargı merciinin belirlenmesi istenir."

11. 2247 sayılı Kanun'un *"Uyuşmazlık Mahkemesince yapılacak işlemler "* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 21/1/1982 - 2592/5 md.)

Uyuşmazlık Mahkemesi, olumsuz görev uyuşmazlığı ile ilgili dosyaların ilk incelemesi sırasında ve gerekli gördüğü hallerde ilgili Başsavcıların görüşünü de alarak, görevli yargı merciini belirten kararını verir."

12. 2247 sayılı Kanun'un 3. Bölümünde, *"Hüküm Uyuşmazlığı"* üst başlığı altındaki 24. maddesi şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 21/1/1982 - 2592/7 md.) 1 nci maddede gösterilen yargı mercileri tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5aziEnn - mxCtFw4 - R2R1skr - OKOeek= ile erişebilirsin

İlgili kişi veya makam Uyuşmazlık Mahkemesine başvurarak hüküm uyuşmazlığının giderilmesini istiyebilir. Bu halde olumsuz görev uyuşmazlığının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır."

13. 2247 sayılı Kanun'un "*Hüküm uyuşmazlıklarında uygulanacak inceleme kuralları"* başlıklı 25. maddesi şöyledir:

" Hüküm uyuşmazlıklarında Uyuşmazlık Mahkemesi, Danıştay Yargılama usulünün bu kanuna aykırı olmayan hükümlerini uygulamak suretiyle anlaşmazlığın esasını da karara bağlar.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)

Uyuşmazlık Mahkemesi hüküm uyuşmazlıklarını dosya üzerinde inceleyerek karara bağlar. Gerekli gördüğü hallerde veya istek üzerine tarafları dinleyebilir."

14. 2247 sayılı Kanun'un "*İncelemede izlenecek sıra"* başlıklı 27. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceler; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddeder."

VI. İNCELEME VE GEREKÇE

15. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/01/2025 tarihli toplantısında; Raportör-Hakim Gülay DOĞAN'ın, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

16. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının ortaya çıkabilmesi için:

a) Uyuşmazlık doğuran hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,

b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,

c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,

d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,

e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

17. Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli ve idari yargı kararlarının incelenmesinden, ortada adlî ve idarî yargı yerlerince verilmiş ve kesinleşmiş kararların bulunduğu, taraflarının en az birinin aynı olduğu, her iki davanın esasının hükme bağlandığı ve kararların kesinleştiği anlaşılmaktadır.

18. Konu ve dava sebebinin aynı olup olmadığına gelince, yukarıda ayrıntılı olarak değinilen mahkeme kararları irdelendiğinde; idari yargı yerinde görülen davanın konusunun, *"Mustafa Kaya Yatılı Bölge Ortaokulunda müdür olarak görev yapan N. Y.'ın Bozkurt*

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5aziEnn - mxCtFw4 - R2R1skr - OKOeek= ile erişebilirsin

Anadolu İmam Hatip Lisesine Türkçe öğretmeni olarak atanmasına ilişkin 20/05/2022 tarihli ve 49936496 sayılı işlemin iptaline karar verilmesi" istemine ilişkin olması; adlî yargıda açılan davanın konusunun ise, *"kamu görevlisinin suçu bildirmemesi"* suçundan Türk Ceza Kanununun 279. maddesi gereğince cezalandırılmasına yönelik bulunması nedeniyle, mahkeme kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, dava konusunun aynı olması koşulunun gerçekleşmediği görülmektedir.

19. Diğer taraftan, İdare Mahkemesinde görülen davanın sonunda, *"davacının Bozkurt Anadolu İmam Hatip Lisesine Türkçe öğretmeni olarak atanmasına ilişkin işlemin kamu yararı gözetilerek takdir yetkisi kapsamında hukuka uygun olduğu"* gerekçesiyle davanın reddine karar verildiği, Adli yargı yerinde açılan kamu davasında ise; sanığın üzerine atılı suçun yasal unsurlarının oluşmadığından bahisle beraatine karar verildiği, ceza dosyasında sanık hakkında verilen beraat kararının; *"suçu bildirmeme suçuna konu olayın şikayete tabi suç olması ve bu konuda şikayet bulunmaması, suça sürüklenen çocuk hakkında kovuşturmaya yer olmadığına dair kararı verilmesi dolayısıyla, ortada bildirilmesi gereken bir suç bulunmadığı ve suçun yasal unsurlarının oluşmadığı"* şeklindeki gerekçelerle verildiği, İdare Mahkemesi kararında, Asliye Ceza Mahkemesi kararı ile çelişki oluşturacak bir değerlendirme bulunmadığı, dolayısıyla İdare Mahkemesi ile Asliye Ceza Mahkemesi kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, *"kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması"* koşulunun da gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

20. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"konu ve dava sebebinin aynı olması"* ve *"kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması"* koşullarını taşımayan başvurunun reddi gerekmiştir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle,

2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *"konu ve dava sebebinin aynı olması" ve "kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması"* koşullarını taşımayan BAŞVURUNUN REDDİNE,

07/01/2025 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Rıdvan	Nilgün	Doğan	Eyüp
GÜLEÇ	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden 5aziEnn - mxCtFw4 - R2R1skr - OKOeek= ile erişebilirsin